

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAЕ HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 23. Celebritas Lauretana sub annum Iubilæi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

pe , vel in ipsis Apennini iugis via tanta est amplitudine, vt quadrigę inter se occurrentes sine periculo commeent. Ita Pontifex perfecit (quod nisi factum videremus fieri posse nemo crederet) vt essedis, quadrigisque expeditus per Apenninos montes, ac iuga transitus pateret ex Vrbe, non solum in Picenum, sed etiam in Aemiliam, in Galliam Cisalpinam, in Poloniam, ipsamque Germaniam. Ergo ex remotissimis quoque orbis Christiani partibus plurimi rhædis, essedisque vehuntur Lauretum, inuitante itineris commoditate , quos difficultas antea deterrebat . Inter hæc Saxatellus vijs præcipuis circa Lauretū laterculo, aut glarea stratis egregie ornatos addidit fontes, haud parua vel Lauretanæ peregrinationis decora , vel solatia peregrinorum.

Celebritas Lauretana sub annum Iubilei.

Cap. XXIII.

*Anna. Laur.
Rier.*

In terim dum viæ sternuntur, anno M D LXXVI. qui Iubilei celebritate insignis extra Vrbem fuit , tanta vis hominum confluxit Lauretum , quantam nemo meminerat . Pompa vtique adeo insignis , vt etiam posteris memorabilis sit futura . Quotidie septenæ, octonæ, non unquam etiam denæ ciuitates , seu pagi , vicique distincti agminibus Lauretum veniebāt, argenteas coronas, ingentes cereos aureis, argenteisue nummis obfitos , sacras vestes , calices , aliaque dona B. Mariæ ferentes . Et ordo , ornatusque venientium religionem spirabat . Sacræ quippe sodalitates agminibus, insignibusque discretæ, non solum prelatis crucibus auro , argentoque fulgentibus , sed vexillis etiam conspicuis , & Angelorum, Diuorumque personis suum quæque agmen ornauerant . In singulis porro agminibus , alij nudis incedebant pedibus , allij flagris nuda , & cruenta sibi terga cædebant : alij Deo, ac B. Maria

riæ

riæ non sine symphonia, solemnia canebant carmina. Cæterum inter omnes eminebant sodalites Picentium, quæ sacras quâ prisorum, quâ recentium monumentorum historias interpositis personis referebât: summaq. actorū venustate in Lauretani tépli atrio gratissima, vel cœlestibus vel mortalibus præbebant spectacula. Oppidum est Piceni haud sane obscurum, cui S. Genesius ex histrione Martyr nomen dedit. Oppidani veterem Patroni sui laudem pie, sancteque æmulantes, inter omnes populos, piorum spectaculorum, sacræque pompa facile primas tenent. Horum circiter mille præter mulieres, inconditamque turbam, Lauretum petentes obuijs miraculo fuerunt. Pompa erat talis. Præibant eorum complures poenitentium habitu, cruciatuum, ac necis Christi Domini insignia præferentes, qui cilicinis induti saccis: capitibus aspersis cinere, nudis pedibus, tergis assiduo verbere laceratis, longo ordine procedebant. Hos tria deinceps sequebantur ornatissima sodalitia varijs distincta vestium, ac notarum insignibus: & quodque agmen cruces, ac vexilla adornabant argento, auroque fulgentia. Aequae autem omnia agmina accensis sodalium facibus collucebant: & longe, lateque percrepabant egregijs symphoniacorū choris. Proximæ ibant tres velut cohortes: prima vetera sacræ historiæ argumēta, ac mysteria referebat. Altera Euangelij, Ecclesiasticorumque annalium illustria documenta virtutum. Tertia martyrum, ac militantis Ecclesiæ decora, nobilesque de Tyrannis victorias. Et personarum, rerumque gestarum simulacra ita ad viuum exprimebantur, ut res non referri, sed fieri, gerique vidererentur. Omnino non temporis causa ficta spectacula, sed vera, & suis temporibus præbita crederes. Extremum agmen cludebat currus triumphantis Ecclesiæ, insignibus, cuiusque generis ornamenti, ac mira rerum, personarumque varietate conspicuus. Christus rediuius triumphali curru sublimis eminebat, qui super orbem terrarum sedens, & vndi-

vndique splendore collucens, sublata dextra obuijs populis benedicere videbatur. Circa eum symphoniaci pueri Angelorum faciem gerentes suauissimo concentu cuncta complebant. Currum porro vis ingens Martyrum, Diuorumque cuiusque ordinis, ac generis, virorum seminarum, Virginum coronata, cum victoriarum insignibus sequebantur, spectatorum turbam ad paria decora exemplis suis inuitantes. Sane tota actio non magis spectaculum fuit, quam inuitamentum pietatis.

Ioannis Austriaci eximia pietas in Lauretana Aede visenda.

Cap. XXIIII.

*Ann. Laur.
Rier.*

*Joan. Austr.
pietas & D.*

NEC illa tempestate Aedes Lauretana populorum spectaculis, quam procerum præsentia celebrior exstittit. Ioannes Austriacus vir Carolo Quinto Imperatore patre dignissimus, nec paterna gloria, quam sua virtute clarior, eodem ipso anno Lauretum voti causa aliquando perrexit. Is quinquennio ante aduersus Turcas nauali prælio dimicaturus Lauretanæ Virgini voverat, si superstes ipse partę de Barbaris victoriæ foret, Lauretum vtique ad eam iturum. Cæterum voti compotem publica negotia alia ex alijs morata erant, quomodo ante id tempus posset fidem exsoluere. Itaque cum Neapolim vietrici classe tenuisset, non horror sœuentis hyemis, non publicæ, priuatæque negotiorum curæ, non procerum, populorumque preces flectere cum potuerunt, vt ne summa hyeme, itineribus glacie, ac nive obsitis, fluminibus passim turgentibus, Lauretum ad Beatam Virginem iter intenderet. Et horrida tempestas insigniorem pietatem optimi Principis fecit. Recinetensem portum equo prætergressus, vt procul Aedem Lauretanam conspexit; venerabundus caput aperuit, ac Deipa-